

NORRKÖPING

VÅRD- OCH OMSORGSKONTORET

PROTOKOLL

1(6)

2024-05-30

Vårt diarienummer

VON 2023/1692 009

Handläggare, titel, telefon

Emilie Daag, utredare

011-15 20 61

Ledamöter	Patrik Palm (M), Ylva Akterhall (PRO), Clifford Gistrand (PRO), Bo Hallberg (PRO), Leif Bergfast (PRO), Inger Johansson (SPF), Barbro Mattson (SKPF), Maud Haglund (SKPF)
Ersättare	Andreas Bohlin (S), Per Ziljat (S), Jan Thilander (MP), Badiha Yaacoub (C), Ingmar Dahlqvist (PRO), Margita Almqvist (PRO), Lillemor Hertzman (PRO), Bertil Karlsson (PRO), Bo Nilsson (RPG), Gunilla Fredriksson (SPF), Hans Dahlin (SPF), Barbro Petterson (SKPF), Pia Georgsson Asp (SKPF)
Övriga	Mats Eriksson, Marcus Pahlmgren, Lotta Rengart, Ulrika Suu, Maria Tladi Granquist, Karin Lidberg, Elina Carlstedt, Helena Axestam, Johanna Bergman, Magdalena Asplund, Emilie Daag
Frånvarande	Birgitta Lindström (S), Berit Adler (SPF), Kristina Olin (M), Ulla Asserhed (RPG), Eva-Britt Österlund (SPF), Gunilla Lundgren (KD), Alexander Nejdemo (L), Magnus Boström (SD), Birgitta Borssen (SPF)

Protokoll – Kommunala pensionärsrådet (KPR) den 30 maj 2024

1. Närvarokontroll, Mötets öppnande, Justerare, Fastställande av föredragningslistans innehåll, Nya ersättare i rådet

Ordförande Patrik Palm genomför närvarokontroll och öppnar mötet. Ylva Akterhall (PRO) väljs till justerare.

Föredragningslistans innehåll godkänns med följande tillägg:

- Helena Axestam, verksamhetschef:

Information om utredning av organisatorisk flytt av ansvar för verksamhet för personer med funktionsnedsättning

- Per Ziljat (S):

Information om bidragsöversyn inom kultur- och fritidsnämnden

- Gunilla Fredriksson (SPF):

Rehabplatser i Finspång

Nya ersättare Barbro Petterson (SKPF) och Pia Georgsson Asp (SKPF) presenteras.

2. Föregående protokoll

Protokollet, som skickats till rådet, godkänns och läggs till handlingarna.

Postadress

Norrköpings kommun
Vård- och omsorgskontoret
601 81 Norrköping

Besöksadress

Lindövägen 5 A

Telefon

011-15 00 00

Telefax

011-12 38 33

E-post

vardochomsorgskontoret@norrkoping.se

Internet

www.norrkoping.se

Diverse handlingar:**-Skrivelse om liggande transport**

Dokumentet har skickats till rådet innan sammanträdet, noteras och läggs till handlingarna.

3. Kommungemensamt utvecklingsarbete - Forskning- och utveckling (FoU) och Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS) i Östergötland

Mats Eriksson informerar om ovanstående punkt och bland annat att:

- FoU-Centrum i Linköping bildades år 2000 med fyra kommuner som medlemmar. Sedan 1 januari 2024 är länets samtliga 13 kommuner medlemmar. Linköpings kommun är huvudman och FoU-Centrum stöttar kommunerna att utveckla social välfärd som bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet, genom att vara en länk mellan verksamhet, forskning och utbildning,
- nationellt sker samarbetet genom Sveriges kommuner och regioner (SKR),
- det har genomförts cirka 300 uppdrag och eller projekt och publicerats 88 rapporter och 46 arbetsrapporter,
- tillsammans med kommunerna genomförs analyser, utvärderingar, utvecklingsprojekt, ansökningar och kunskapspridning,
- grundfinansieringen från kommunerna är 12 kronor per invånare samt externa medel som söks från EU-fonder och forskningsråd,
- utmaningar är demografisk utveckling med lågt födelsetal, kompetensförsörjning och förändrade krav på välfärdens professioner. Kommunerna arbetar bland annat med Nära vård, omsorg och socialt arbete,
- FoU-Centrum exempelvis har följt upp och utvärderat projektet Limpan i Norrköpings kommun,
- RSS-strukturen stödjer kommuner och regionen i frågor som rör kunskapsutveckling inom socialtjänst och hälso- och sjukvård,
- styrgruppen för FoU-Centrum är det sociala chefsnätverket. Styrgruppen för RSS-strukturen är Samråd Vård och Omsorg (SVO) och Ledningsgrupp Vård och Omsorg (LGVO) ansvarar för strategisk styrning och prioritering,
- det finns 21 RSS-strukturer i landet,
- kommunerna i Östergötland kan exempelvis ge regionen ett samlat svar på en inkommen frågeställning.

Mats Eriksson besvarar frågor från rådet. Dialog om möjligheten att delta vid ett sammanträde för exempelvis dialog om specifikt område, tas med till beredningsutskottet. Rådet tackar Mats Eriksson för hans medverkan.

4. Information om kommunens ekonomiska situation

Marcus Pahlmgren och Lotta Rengart informerar bland annat om att:

- det finns ett budgeterat underskott i kommunen på 367 miljoner kronor för år 2024 trots besparing från nämnderna med 132 miljoner kronor,
- resultatet för år 2023 redovisar ett överskott på 451 miljoner kronor, som främst består av att skatter och bidrag översteg budgeten. Kommunens placeringar ökade i värde, vilket leder till resultatet för föregående år. Dessa

medel kan inte användas för att driva den löpande verksamheten,

- vid jämförelse med andra kommuners resultat år 2023, redovisade 224 av 290 kommuner ett sämre resultat än Norrköpings kommun. 69 kommuner redovisade ett minusresultat,
- Sveriges kommuner och regioner (SKR) har varnat för att krisen i välfärden blir större för varje dag. Det är fler än Norrköpings kommun som har ett tufft läge år 2024 och kommande år,
- kommunen de senaste åren har investerat 8,7 miljarder kronor, vilket påverkar exempelvis driftskostnader och räntor. Ungefär hälften är investeringar i lokaler, både nybyggen och renovering av befintliga lokaler,
- ett vikande födelsetal samtidigt som vi lever allt längre, från 1,9 barn till 1,4 barn per kvinna, påverkar utbildningsnämndens verksamheter. På kort sikt innebär det minskade volymer i kommunens verksamheter och på lång sikt kan det innebära arbetskraftsbrist och minskad tillväxt. Fler äldre personer påverkar vård- och omsorgsnämndens verksamheter, därför tilldelas vård- och omsorgsnämnden 290 miljoner kronor till år 2033,
- vård- och omsorgsnämndens verksamheter delas in i tre områden: äldreomsorgen för personer över 65 år, SoL-beslut för personer under 65 år och LSS. Det är främst inom äldreomsorgen som volymen beräknas öka. Äldre personer beräknas även ha andra behov framöver, och antal personer som flyttar till särskilt boende har minskat,
- det finns en ökning av antalet beslut om hemtjänst, och antalet timmar har minskat,
- antalet beviljade trygghetslarm genom förenklad handläggning har ökat sedan införandet år 2022, men antalet utryckningar har inte ökat,
- det är en utmaning att tillgodose det framtida behovet av kompetensförsörjning,
- vård- och omsorgsnämndens prognos för år 2024 var ett underskott på 50 miljoner kronor. Egen region har i dagsläget underskott på 150 miljoner kronor, där exempelvis statsbidrag på 37 miljoner kronor används för att möta underskottet i budgeten,
- resursfördelningsmodellen för äldreomsorgen innefattar hur vård- och omsorgsnämnden tilldelas budget för volymförändringar. Under år 2023 återlämnades en del av den tilldelade budgeten då det inte redovisades några volymförändringar, och för år 2024 tilldelades ingen utökad budget. Övriga riket har haft samma utveckling, där andelen personer i behov av insatser har minskat något. Resursfördelningsmodellen ger ersättning för beräknade volymförändringar enligt befolkningsprognosen.

Marcus Pahlmgren och Lotta Rengart besvarar frågor från rådet. Rådet tackar dem för deras medverkan.

5. Måltider inom äldreomsorgen i Norrköpings kommun

Ulrika Suu och Maria Tladi Granquist informerar bland annat om att:

- kostenheten serverar mat till flera enheter inom skola och äldreomsorgen, och består av 60 kök och cirka 40 tillagningskök. Det tillagas cirka 22 000 portioner varje dag,

- kostenheten arbetar efter Norrköpings kommuns kostriktlinje och strävar efter att laga hållbar mat från grunden,
- kostenheten ansvarar för cirka 50 procent av dagsbehovet till särskilt boende. Övrigt, som frukost och mellanmål, ansvarar särskilt boende för,
- matsedeln innefattar val av två olika rätter till lunch och tre till kvällsmat, valbara tillbehör och daglig dessert,
- inom ordinärt boende kan personen exempelvis få stöd med värming av mat alternativt matdistribution, frukost och mellanmål,
- vid beslut från biståndshandläggare om matdistribution eller måltider på träffpunkt, levereras maten av Sodexo,
- det finns 7–8 olika ombudsroller, med syfte att vara en resurs inom sitt område till kollegor och chefer. Ombuden utvecklar och planerar matsituationen utifrån riktlinjer och rutiner, inspirerar till hälsosamma matvanor och samverkar med andra kostombud,
- kostombudsträffar sker varje vår och höst med olika teman för kostombud från både kommunal och privat utförare,
- ett mål i kommunens uppdragsplan är att matsvinnet minskas inom vård- och omsorgsnämndens verksamheter. Alla särskilda boenden mäter lunch, serverings- och tallrikssvinn, vid 2–3 tillfällen per år och använder Livsmedelsverkets nationella mätmetod samt lämnar rapport till den nationella statistiken.
- kostenheten genomför dagliga mätningar för leveranser och planerar att till hösten mäta maten innan leverans för beräkning av konsumtionen,
- vid senaste mätningen år 2023 uppmättes ett serveringssvinn på 80 gram per ätande och tallrikssvinn på 35 gram per ätande. Förslag på åtgärder kan exempelvis vara kontakt med köket eller att diskutera matsedeln,
- Senior alert är ett nationellt kvalitetsregister och verktyg för att stödja vårdprevention för äldre personer som exempelvis riskerar att minska i vikt. Riskbedömning utförs vid två tillfällen per år på personer över 65 år och som bor i särskilt boende. Vid konstaterad undernäring eller identifierad risk genomförs åtgärder utifrån personens behov som exempelvis minskad nattfasta eller att personen kan få ett mer näringsriktigt mellanmål och personalen följer personens näringsintag.

Ulrika Suu, Maria Tladi Granquist, Karin Lidberg och Elina Carlstedt besvarar frågor från rådet. Rådet tackar dem för deras medverkan.

6. Förslag till förändringar rörande hemtjänst i vård- och omsorgsnämndens riktlinje

Helena Axestam och Johanna Bergman informerar om vård- och omsorgskontorets pågående förbättringsarbete. Rådet har fått utskick med information och föreningar i rådet har möjlighet att inkomma med synpunkter.

Riktlinjen, som beslutats av vård- och omsorgsnämnden, är ett styrande dokument och beskriver hur nämnden ska arbeta med insatser utifrån socialtjänstlagen (SoL). Förslagen på ändringarna är att:

- nya ansökningar som innefattar stöd i hemmet utreds genom personliga hembesök, för att få en helhetsbild samt ha ett brukarfokus,
- uppföljningar genomförs i samverkan mellan utförare och myndighetsutövningen, med syfte att höja kvaliteten på uppföljningarna,
- tidsbegränsa hemtjänstbeslut, med syfte att säkerställa rätt nyttjandegrad av insatsen. Besluten kan vara för kortare eller längre period och ska alltid motiveras,
- återkallelseförbehåll i beslut för hemtjänst, exempelvis att säkerställa att enheten fullföljer det motiverande arbetet, utreder anledningen till att en person inte vill ha en insats samt vikten av kommunikation.

Det pågår även ett arbete på myndighetsutövningen för att säkerställa det nya arbetssättet. Helena Axestam och Johanna Bergman besvarar frågor från rådet. Rådet tackar dem för deras medverkan.

7. Övriga frågor:

- **Sommarbemanning inom hemtjänsten**

Ordförande Patrik Palm lämnar information från Susanne Andersson, enhetschef på vård- och omsorgskontoret, om att det i april 2024 kvarstod cirka 20 personer att rekrytera till hemtjänstenheterna. Enhetschefer inom ordinärt boende har uppskattat behov av cirka 200 semestervikarier. Det är likvärdiga siffror från tidigare år. Det är även liknande siffror inom särskilt boende. Ordförande Patrik Palm informerar att kontoret även arbetat aktivt med bemanningen med anledning av pågående blockad.

- **Information om utredning av organisatorisk flytt av ansvar för verksamhet för personer med funktionsnedsättning**

Helena Axestam informerar att kommundirektören vid kommunstyrelsens sammanträde, föreslås få i utredningsuppdrag att utreda möjligheten att flytta verksamheter för personer med funktionsnedsättning (VPF) enligt SoL och LSS från vård- och omsorgsnämnden till socialnämnden. Detta ska utredas under hösten 2024 och avrapporteras senast i november 2024, med planerat genomförande från den 1 januari 2025.

- **Information om bidragsöversyn inom kultur- och fritidsnämnden**

Per Ziljat (S) informerar att kultur- och fritidsnämnden har påbörjat översyn av bidragsformer, som planerar att presenteras under våren 2025. Den huvudsakliga målsättningen är att hitta enklare sätt och färre bidragsformer. Per Ziljat (S) återkommer vid ytterligare information, exempelvis kring eventuella former för dialog.

- **Rehabplatser i Finspång**

Gunilla Fredriksson (SPF) informerar om regionens varsel gällande indragning av verksamhet med åtta rehabplatser i Finspång, för att uppmärksamma rådets representanter och kommunen då det kan påverka kommunens verksamheter.

8. Avslutning

Ordförande Patrik Palm avslutar mötet. Nästa sammanträde är den 24 september 2024 kl. 09.00–12.00.

Vid protokollet:

Emilie Daag
Sekreterare

Justering:

Patrik Palm (M)

Ylva Akterhall (PRO)